

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**Методологія науково-педагогічного дослідження
та презентація його результатів**

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(код і назва спеціальності)

освітня програма Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва)

Шифр за навчальним планом 1.6

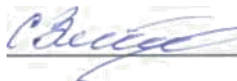
Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми **Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів**, затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол від № 4 від «30» червня 2020 року

Розробники програми: Башкір Ольга Іванівна, д.пед.н., доцент,
професор кафедри педагогіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від. “28” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор
Золотухіна С. Т.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна/вечір-ня форми навчання	заочна форма навчання
Мова викладання <u>українська</u>			
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни (обов'язкова / вибіркова) Обов'язкова	
	Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u>		
Модулів – 3	Освітня програма <u>1.6</u> <u>Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		I	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
	I-II	I-II	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи здобувача – 60	Рівень вищої освіти: <u>третій (освітньо-науковий)</u>	Лекції	
		10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год	8 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		0 год.	
Вид контролю:			
залік	залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів» є сформованість здатності особи розв'язувати комплексні проблеми з питань методології науково-педагогічних досліджень, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань проведення дослідження та представлення його результатів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів» є опанування здобувачами такими компетентностями:

- ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;
- ЗК1 здатність розкривати евристичний потенціал сучасного людинознавства; розуміти ідеї філософії освіти з урахуванням глобалізаційних процесів; узагальнювати досвід теоретичної рефлексії щодо актуальних освітніх проблем і ситуацій;
- ЗК2 здатність визначати культурні смисли досліджуваного явища на засадах етичних орієнтирів конструювання наукових проєктів; створювати авторські програми досліджень;
- ФК13 здатність планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтового науково-педагогічного дослідження з логічним дотриманням відповідних наукових підходів і принципів академічної доброчесності;
- ФК14 інтегровані знання з історії педагогіки, порівняльної педагогіки, інноватики в галузі освіти, методології науково-педагогічного дослідження;
- ФК15 здатність розв'язувати складні комплексні проблеми в дослідницькій, інноваційній видах діяльності на засадах професійної етики; володіти вміннями розробляти наукові, освітні, грантові проєкти;
- ФК16 здатність організовувати та проводити педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи), здійснювати обробку даних методами математичної статистики з використанням ІКТ, генерувати нові ідеї.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка, Педагогічний менеджмент, Педагогіка вищої школи, Філософія

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

ПРН5 – диференціювати різні типи наукових текстів, структурувати їх відповідно до існуючих вимог, прийнятих науково-видавничими спільнотами, коригувати з урахуванням вимог рецензентів;

ПРН6 – володіти типовими для науково-педагогічної комунікації лексико-синтаксичними моделями української та іноземних мов для вибору оптимальної мовної поведінки викладача ЗВО;

ПРН14 – здійснювати оригінальне історико-педагогічне/ експериментальне/ компаративістське дослідження, оперувати різними методами й засобами дослідницької діяльності, прийомами збирання, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві;

ПРН 16 – послуговуватись нормативно-правовими й програмно-методичними документами для якісного виконання авторського дослідження і здійснення висококваліфікованої викладацької діяльності з дотриманням корпоративної культури.

5.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Особливості наукової діяльності

Тема 1. *Поняття про науку та наукове пізнання*

Наука як сфера людської діяльності, основною функцією якої є відкриття, вивчення й теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність з метою їх практичного застосування.

Поняття, цілі, функції та завдання науки. Пізнання як процес руху людської думки від незнання до знання. Ознаки наукового пізнання.

Класифікація наук (фундаментальні, прикладні). Структурні елементи науки, її характеристика.

Педагогічна наука як галузь знань, предметом якої є процес навчально-виховного впливу на особистість, його результат, способи оптимальної взаємодії між його учасниками. Зв'язок педагогічної науки з практикою.

Організація наукової діяльності в Україні. Основні завдання наукових досліджень у педагогіці. Завдання наукових досліджень у педагогіці.

Тема 2. Технологія наукової діяльності

Види наукової діяльності (науково-дослідницька, науково-організаційна, науково-інформаційна, науково-педагогічна, науково-допоміжна тощо) та їх характеристика. Колективна та індивідуальна наукова діяльність. Наукове дослідження як процес вивчення певного об'єкта (предмета або явища) з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення в інтересах раціонального використання у практичній діяльності людей.

Суб'єкти наукової діяльності. Форми викладу результатів наукових досліджень. Ергономіка як наука, яка вивчає людину та її діяльність в умовах сучасного виробництва з метою оптимізації умов і процесу праці. Вимоги ергономіки щодо організації наукової праці. Етика та культура наукової діяльності. Етичний кодекс ученого України.

Тема 3. Методологія науково-дослідницької діяльності

Поняття, принципи (об'єктивності, науковості, розвитку та взаємодії, відносності, цілісності, практичності та інші) та функції (визначення способів здобуття наукових знань; передбачення особливих шляхів досягнення певної науково-дослідницької мети; забезпечення всебічності отримання інформації щодо процесу чи явища, які вивчаються; допомога введенню нової інформації до фонду теорії науки; забезпечення уточнення, збагачення, систематизації термінів і понять у науці; створення системи наукової інформації, яка базується на об'єктивних фактах) методології педагогічного дослідження

Фундаментальна та загальнонаукова методологія науки. Методологія та основні напрями конкретно-наукового пошуку. Специфіка методології науково-педагогічного дослідження. Класифікація об'єктів наукового дослідження.

Модуль 2. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень у педагогіці

Тема 1. Характеристика наукового дослідження

Типи педагогічних досліджень (розвідкові або пошукові, описові, експериментальні). Основні етапи організації науково-педагогічного дослідження (визначення проблеми дослідження, формулювання проблеми, конкретизація проблеми дослідження; визначення об'єкта дослідження; визначення предмета дослідження; визначення мети і завдань дослідження; формулювання гіпотези дослідження; визначення методів дослідження; методологічне обґрунтування наукового дослідження; наукова новизна дослідження; його практичне значення) та їх характеристика. Методика планування наукового дослідження. Мова та стиль наукового дослідження.

Тема 2. Наукові підходи в педагогічних дослідженнях

Суть методологічних підходів та їх значення в науково-педагогічному дослідженні. Методологічні принципи науково-педагогічного дослідження.

Системно-цілісний підхід як спосіб наукового пізнання, що лежить в основі системних досліджень, дозволяє скласти цілісне, інтегроване уявлення про досліджуваний об'єкт. Особливості реалізації системно-цілісного підходу. Системні принципи. Особистість як система. Структурні компоненти педагогічної системи. Системно-цілісний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Суть культурологічного підходу. Мета педагогіки з точки зору культури. Принцип культуровідповідності. Процес становлення й розвитку людини і її «окультурення». Зміст базової культури особистості. Функції культурологічного підходу. Культурологічний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Суть ресурсного підходу. Види ресурсів: внутрішні (суб'єктивні можливості та фактори (як ті, що є в наявності, так і ті, що являють собою потенціал для розвитку й удосконаленні), які завдяки різним зусиллям можуть стати необхідними й актуалізованими) та зовнішні (середовище, оточення, об'єктивні форми, що не залежать від суб'єкта навчального процесу). Ресурсний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Суть особистісно-діяльнісного підходу. Особистість з точки зору психолого-педагогічної науки. Особистісно-орієнтоване навчання. Принцип особистісного підходу в організації навчально-виховного процесу. Особистісно-діяльнісний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Історико-педагогічний підхід як підхід, який дозволяє розглядати явища, що вивчаються, у розвитку, динаміці, виявити тенденції їх розвитку, охарактеризувати соціально-економічні фактори, які в різні історичні епохи визначали розвиток досліджуваних явищ. Джерельна база історико-педагогічних досліджень. Історико-педагогічний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Суть акмеології та акмеологічного підходу. Головні положення акмеологічного підходу. Біографічний метод. Закономірності самореалізації творчих потенціалів. Акмеологічний моніторинг (суть та функції). Акмеологічний підхід до дослідження педагогічних проблем.

Суть педагогічної компаративістики та компаративістського підходу.

Тема 3. Система методів науково-педагогічних досліджень

Групи методів науково-педагогічного дослідження (*методи вивчення науково-теоретичних джерел* (бібліотечно-бібліографічні, методи логічної обробки тексту, методи творчої діяльності у зв'язку з прочитаним); *методи вивчення педагогічного процесу в природних умовах* (спостереження, бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування, метод вивчення біографії та складання характеристики, метод вивчення шкільної документації, діагностуючі роботи та ін.); *методи вивчення педагогічного процесу в спеціально змінених умовах* (природний експеримент, лабораторний експеримент, констатувальний експеримент, формувальний експеримент); *теоретичні методи дослідження* (індукція, дедукція, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, моделювання); *методи обробки результатів дослідження* (методи якісного аналізу, методи кількісного аналізу)).

Загальнонаукові методи дослідження (емпіричні, емпірико-теоретичні та теоретичні).

Характеристика методів науково-педагогічного дослідження.

Змістовий модуль 3. Методика проведення та презентації результатів науково-педагогічного дослідження

Тема 1. Методика проведення науково-педагогічних досліджень

Завдання і структура теоретичних досліджень. Сучасні методи теоретичних досліджень.

Експериментальні дослідження. Сутність експерименту, загальні вимоги до його проведення. Класична методика планування експериментальних досліджень.

Особливості організації порівняльно-педагогічного дослідження. Перспективи розвитку педагогічної компаративістики.

Тема 2. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень

Поняття та класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Цільове призначення, цінність, достатність (повнота) інформації, її новизна. Наукова комунікація, її елементи (комунікант, комунікат, канал, реципієнт, зворотний зв'язок). Наукові джерела, їх види та призначення.

Засоби передачі та збереження інформації (універсальна десяткова класифікація (УДК), карткові каталоги й картотеки, бібліографічний опис літературних (інформаційних) джерел, періодичні видання, репозитарії, наукометричні бази, Googl-Академія, ORSID, DOI тощо).

Сигнальна інформація для пошуку літератури (реферат, анотація, тези, резюме).

Тема 3. Апробація та публікація результатів наукових досліджень

Методика написання наукової статті.

Перелік наукових фахових видань України за категоріями А, Б і В (відповідно до Положення «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» від 6 лютого 2018 р.). Підстави для виключення видання з переліку за рішенням МОН (порушення принципів академічної доброчесності під час опублікування видання редакцією, авторами публікацій, рецензентами; систематичні публікації матеріалів, які не містять нових наукових результатів і водночас не містять інформації про те, що вони є оглядовими чи науково-методичними).

Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозиумах тощо. Участь у наукових проектах. Грантові та стипендіальні програми.

Тема 4. Методичні рекомендації з оформлення результатів дисертаційного дослідження

Вимоги до дослідницького матеріалу (концептуальна спрямованість, сутнісний аналіз і узагальнення, аспектна визначеність, поєднання широкого соціального контексту розгляду з

індивідуально-особистісним, визначеність і однозначність вживаних понять і термінів, чітке визначення нового й авторської позиції, міра в поєднанні однозначності та варіативності, конструктивність рекомендацій (В. Загв'язинський)).

Характеристика дисертаційного дослідження, його структура. Вимоги до оформлення дисертації (науковий стиль, логіка викладу, загальні положення, структура, вимоги до структурних елементів, рекомендований перелік стилів оформлення списку наукових публікацій (ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»; MLA (Modern Language Association) style; APA (American Psychological Association) style; Chicago/Turabianstyle; Harvard style та ін.).

Особливості написання анотації до дисертації. Зміст і структура автореферату як короткого викладу змісту дисертації. Прилюдне повідомлення або захист дисертаційного дослідження.

6.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна/вечірня форми				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		п	с.р.	л		п	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Особливості наукової діяльності								
Тема 1.1. Поняття про науку та наукове пізнання	9	2	2	5		2		7
Тема 1.2. Технологія наукової діяльності	9	2	2	5				9
Тема 1.3. Методологія науково-дослідницької діяльності	9		2	7			2	7
Разом за змістовим модулем 1	27	4	6	17		2	2	23
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень у педагогіці								
Тема 2.1. Характеристика наукового дослідження	9	2		7		2		7
Тема 2.2. Наукові підходи в педагогічних дослідженнях	9		2	7			2	7
Тема 2.3. Система методів науково-педагогічних досліджень	9		2	7				9
Разом за змістовим модулем 2	27	2	4	21		2	2	23
Змістовий модуль 3. Методика проведення та презентації результатів науково-педагогічного дослідження								
Тема 3.1. Методика проведення науково-педагогічних досліджень	9	2	2	5			2	7
Тема 3.2. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	9		2	7				9
Тема 3.3. Апробація та публікація результатів наукових досліджень	9		2	7			2	7
Тема 3.4. Методичні рекомендації з оформлення результатів дисертаційного дослідження	9	2	4	3				9
Разом за змістовим модулем 3.	36	4	10	22			4	32
Разом за модулями	90	10	20	60		4	8	78

7.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Теми завдань	Час для виконання (год.)	Форма перевірки
1.1.	Основні напрями розвитку сучасної науки.	5	письмова

	Що є основою наукового розуміння світу? Які функції виконує наука в сучасному суспільстві? Охарактеризуйте науку як систему знань. Охарактеризуйте наукову діяльність відомих вам сучасних товариств.		перевірка тез (2,5 бала)
1.2.	Характеристика фундаментальних наук. Суть і значення прикладних наук. Становлення та розвиток наукової школи. Особливості її діяльності.	5	письмова перевірка проблемно-пошукового завдання (2,5 бала)
1.3.	Філософський рівень методології педагогіки у працях К. Ставровецького, Г. Сковороди, С. Гогоцького, І. Юркевича, В. Лосевича, О. Потебні.	7	презентація/ілюстрація проблемно-пошукового завдання (5 балів)
2.1.	Характеристика історико-педагогічного дослідження. Методика проведення компаративістського дослідження Особливості дидактичного дослідження	7	індивідуальна перевірка інтелект-карт/скрайб-малюнків (5 балів)
2.2.	а) Застосуйте окремі положення синергетичної методології у підготовці магістрів освіти до інноваційної педагогічної діяльності. б) розкрийте значення гуманістичного підходу у Вашому дисертаційному дослідженні.	7	перевірка презентації проекту (5 балів)
2.3.	Найуживаніші методи науково-педагогічних досліджень. Залежність вибору методів від напрямку дослідження.	7	оцінювання презентації (5 балів)
3.1.	Методика проведення компаративістського дослідження.	5	оцінювання письмового есе (2,5 бала)
3.2.	Методологічна основа педагогіки як багаторівнева система. Вимоги до результатів науково-педагогічного дослідження. Суть аналізу та інтерпретації інформації. Організація роботи з науковою літературою.	7	ілюстрація письмової роботи (5 балів)
3.3.	Оформлення списку літератури	7	ілюстрація (5 балів)
3.4.	Дотримання послідовності етапів організації наукового дослідження. Вимоги до теми дослідження та її формулювання. Ступінь конкретизації проблеми дослідження.	3	усне повідомлення (2,5 бала)
	<i>Разом</i>	60	<i>Максимальна кількість балів – 40</i>

*Методика визначення балів за результатами усних відповідей і повідомлень
(Т 3.4)*

бали	Критерії оцінювання
2,5	Здобувач має глибокі та стійкі знання фактів, елементів, фрагментів матеріалу теми повідомлення, здатен використовувати їх у практичній діяльності, робити узагальнювальні висновки. Уміє самостійно їх аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення, імпровізувати.
2	Здобувач орієнтується в завданні на достатньому рівні відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів матеріалу теми повідомлення, виявляє достатні знання. Однак допускається помилок у встановленні взаємозв'язку і розвитку педагогічних явищ і факторів впливу на них. Допускається незначних неточностей у відповідях на додаткові

	запитання, бракує впевненості.
1	Здобувач орієнтується в завданні на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів матеріалу теми повідомлення, виявляє поверхневі знання. Відсутнє системне бачення проблеми. Допускається помилок у відповідях на додаткові запитання, відсутня впевненість.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами усних відповідей і повідомлень – 2,5 балів.

*Методика визначення балів за результатами презентацій, ілюстрацій
(Т 1.3, Т 2.2, Т 2.3, Т 3.2, Т 3.3)*

бали	Критерії оцінювання
5	Відповідність презентації змісту теми, дотримання вимог естетичного та технічного оформлення роботи, орфографічного стандарту. Оптимальна кількість слайдів. Список використаної літератури актуальний, що свідчить про вміння здобувача аналізувати, узагальнювати та презентувати матеріал. Зміст презентації не дублює повідомлення аспіранта, а лише його доповнює, забезпечує легкість сприйняття теми. Наявні графіки, таблиці, діаграми, анімації.
2	Презентація не повністю відповідає змісту теми через її смислове наповнення та невідповідну кількість слайдів. Список літератури достатній, але не узагальнений, що робить презентацію поверхневою, а доповідь аспіранта багатослівною і необ'єктивною. Наявні графіки, таблиці, діаграми, анімації не до кінця обгрунтовані.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами презентацій – 25 балів.

*Методика визначення балів за результатами інтелект-карт, скрайб-малюнків
(Т 2.1)*

бали	Критерії оцінювання
5	Присутній мікс засобів вираження (малюнки, схеми, графіки, креслення, форми, умовні знаки, цифри, поняття, короткі фрази, шифри, колір), лаконічність друкованих знаків, структурність (4-5 зв'язків, логічних блоків), смисловий акцент (рамки, відділення одного блоку від іншого, оригінальне розташування символів), уніфікація друкованих знаків, автономність (кожен блок самостійний), асоціативність, зорове сприйняття, чітка структура змісту, відтворюваність цілісної картини досліджуваного матеріалу, зручність для сприйняття, однозначна інтерпретація логіки подачі інформації, наочно-образність інформації, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, культура наукового пізнання.
3,5	Мікс засобів вираження дозволяє розкрити тему, лаконічність друкованих знаків порушено їх перебільшенням/недостатністю, логічні зв'язки структурних блоків дещо розпорошено, що потребує уточнювальних питань стосовно смислового акценту інтелект-карти або скрайб-малюнка. Інтерпретація логіки подачі інформації, наочно-образність інформації, встановлення причинно-наслідкових зв'язків не забезпечує цілісність і логічність сприйняття теми.
2	Присутня однотипність засобів вираження, необ'єктивна кількість друкованих знаків, що робить розкриття теми і її сприйняття нецікавим. Логіку зв'язків структурних блоків, культуру наукового пізнання порушено.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами інтелект-карт і скрайб-малюнків – 5 балів.

*Методика визначення балів за результатами письмових робіт
(Т 1.1, Т 1.2, Т 3.1)*

бали	Критерії оцінювання
2,5	Здобувач має сформовану думку і реформаторські ідеї, ознайомлений з вітчизняним і зарубітним науково-педагогічним досвідом, володіє інноваційними методами навчання.

	Притаманний високий рівень академічної доброчесності.
2	Здобував переважно виявляє авторську позицію, однак допускає помилки в підготовці завдань. Під час виконання завдань виявляє реконструктивних характер роботи, бракує впевненості та рішучості в прийнятті власних рішень.
1	Здобувач іноді проявляє авторську позицію, допускає помилки в розробленні завдань, особливо інтелектуального характеру. Надає перевагу чужим думкам, не аналізуючи й не узагальнюючи їх. Відстежується наслідування інших позицій, без власних висновків і пропозицій.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами письмових робіт – 7,5 балів.

8. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Вид діяльності здобувача	Загальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Робота на практичному занятті	20	6	6	4	4	10	10
Виконання завдань для самостійної роботи	40	17	10	21	15	22	15
Разом	60		16		19		25
Максимальна кількість балів	60						
Розрахунок коефіцієнта:	60 : 100 = 0,6						

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, оцінювання повідомлень і відповідей, перевірки презентацій, ілюстрацій, скрайб-малюнків, інтелект-карт, письмових робіт (есе, доповідей).

10. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Залік (усна відповідь на два питання репродуктивного характеру та одне – творчого)

Критерії підсумкового оцінювання

бали	рівні	Критерії оцінювання
------	-------	---------------------

12+12 (два питання репродуктивного характеру)	вис. (12б.)	повністю та ґрунтовно розкрив теоретичне питання, користуючись при цьому не лише обов'язковою, а й додатковою літературою
	сер. (9б.)	розкрив теоретичне питання, однак неповно з деякими неточностями. Не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу.
	дост. (6б.)	правильно визначив сутність питання, але розкрив його не повністю, допустившись деяких незначних помилок.
	поч. (3б.)	правильно визначив сутність питання, поверхнево розкривши більшість його теоретичних положень і допустившись при цьому окремих помилок, які частково вплинули на загальне розуміння суті питання.
16 (питання творчого характеру)	вис. (16б.)	виявляє повну самостійність у отриманні об'єктивно нових знань: самостійно планує і здійснює пізнавальний пошук на основі проблемної ситуації, виділяє проблему, конструює гіпотези і перевіряє їх. Прогнозує і передбачає подальший хід явища, описує можливі наслідки, результати, що впливають з наявних даних. Оцінює свої власні пояснення з використанням високого ступеня узагальнення проблемної ситуації, бачить проблему і може сформулювати гіпотезу. Вміє розробляти нові способи діяльності та застосувати їх до нетипової ситуації, володіє вміннями змінювати стратегії навчання.
	сер. (12б.)	самостійно відтворює знання з елементами перетворення. Застосовує їх у видозміненій, але близькій до типової ситуації. Дає свою власну інтерпретацію матеріалу (пояснення, короткий виклад). Уміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати і пояснювати не тільки результат, а й процес одержання цього результату. Виявляє деяку невпевненість. Має практику рефлексії своєї власної розумової діяльності.
	дост. (8б.)	самостійно відтворює знання та застосовує їх у типовій ситуації, встановлює зв'язки нового поняття з засвоєним раніше, порівнює одне з іншим, асоціює нову інформацію. Робить елементарні висновки. Виявляє невпевненість у своїх діях. На основі фактів робить висновки, складає план прочитаного, виділяє головне в ньому, дає звіт про виконані дії.
	поч. (4б.)	відтворює інформацію на основі зовнішньої підказки. Може навести свій власний приклад, але потребує допомоги. Здійснює класифікацію на основі зовнішніх ознак, вміє порівнювати на основі зовнішніх ознак.

11. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

12.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Конспекти лекцій, програма курсу, завдання для самостійної роботи, ілюстративні матеріали. Здобувачі мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять, силабусу навчальної дисципліни.

№ з/П	Найменування аудиторій, кабінетів, спеціалізованих приміщень	Модель і марка персональних комп'ютерів, їх кількість	Назви пакетів прикладних програм (в тому числі ліцензованих)	Можливість доступу до Інтернет, наявність каналів доступу (так/ні)	Перелік обладнання, устаткування, кількість
1.	Комп'ютерний клас, ауд. 307 – В (вул. Валентинівська, 2)	Комп'ютер GameMax (R-Line) Celeron (R) 2gb, монітор Acer V206YQL – 10 шт.	Windows10 Pro Microsoft Office 2007, Phyton, xmind, Moviemaker, PDF-XChange	Так	Smartboard “Prestigio”, комп'ютерна мережа, колонки, презентації до лекцій роздатковий матеріал до навчальної дисципліни

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Башкір О.І. «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів»: для здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії»: навчально-методичний посібник. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. 93с.
2. Зацерковний В. І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
3. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2007.
4. Філософсько-методологічні засади підвищення якості вищої освіти в Україні: європейський вимір: кол. Монографія. Київ: Педагогічна думка, 2012.
5. Фурман А.В. Ідея і зміст професійного методологування: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019.

Допоміжна

1. Аносов І.П., Елькін М.В., Головка М.М., Коробченко А.А. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3943/1/посібник.pdf>
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
<https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
3. Методологія наукової діяльності: Навчальний посібник : Вид. 2-ге, допов. / За ред. професора Д.В. Чернілевського. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.
http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/chernylevskyy_mnd_2010.pdf
4. Оліяр М.П., Русин Г.А., Червінська І.Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 214с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk794104.pdf>
5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/Konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.2010.pdf
6. Система сучасних методологій: хрестоматія : [у 4 т.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2015.
7. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
<http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1356/1/Тушева%20В.%20В.%20Основи%20наукових%20досліджень%20.pdf>

8. Філософсько-методологічні засади підвищення якості вищої освіти в Україні: європейський вимір: кол. монографія. Київ: Педагогічна думка, 2012.

6. Додаткові ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
2. <http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
3. <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
4. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF